A°. 1861. N°. 5.

ZATURDAG 5 JANUARIJ.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

[illegible]

KENNISGEVING.

Burgemeester en Wethouders der stad Utrecht doen te weten, dat de door den Raad dier Gemeente in zijne vergadering van den 29. November 1860 vastgestelde en door Heeren Gedeputeerde Staten dezer Provincie bij besluit van 27 December 1860 goedgekeurde 2. suppletoir-kohieren wegens de plaatselijke belasting op de *honden*, over het dienstjaar 1860, op heden ter invordering zijn toegezonden aan den Sub-ontvanger der plaatselijke belastingen aan de Weerd-barrière, aan wien ieder der belastingschuldigen verpligt is zijnen aanslag op het daartoe aan hem uit te reiken aanslagbillet te voldoen vóór of op den 19. Januarij 1861.

Utrecht den 2. Jan. 1861. Burgemeester en Wethouders voornoemd
N. P. J. KIEN.
Ter ordonnantie van dezelven H. G. RÖMER.

UTRECHT, Zaturdag 5 Januarij.

Wij hebben op 't oogenblik van het opmaken van ons nommer heden noch Fransche, noch Duitsche, noch Belgische bladen ontvangen. Ook de telegraaf brengt weinig berigten, en wij zullen dus met ons overzigt kort wezen.

Omtrent den overleden koning van Pruissen ontvangt men van alle zijden loftuitingen, die grootendeels neêrkomen op 't geen wij reeds zeiden. Hoogst ontwikkeld en buitengemeen beschaafd, was koning *Frederik Wilhelm* een toonbeeld voor een vorst geweest, als hij ietwat minder aan oude stellingen had gehecht, wat meer zuiver liberaalgezind ware geweest. Dit laatste was de prins-regent, thans koning *Willem I.* Dat hij als koning niet dezelfde gevoelens zou huldigen, die hij als prins steeds beleed, gelijk dat dikwerf bij vorsten is opgemerkt, mag men veilig betwijfelen. Reeds dadelijk heeft de koning aan de deputatie uit het gemeentebestuur van Berlijn de meest stellige verklaringen gedaan, dat hij onveranderlijk en onwrikbaar zal vasthouden aan de beginselen, die hij als regent den 8. Nov. 1858 als grondslag voor zijne regering stelde. Men mag dit koninklijk woord, zonder eenigen drang van buiten gegeven, ten volle vertrouwen. Wat meer is, het hof van Berlijn zal ontegenzeggelijk begrijpen, dat als Oostenrijk voorwaarts gaat op de baan der staatkundige ontwikkeling, Pruissen niet stil kan staan. Want stilstand is achteruitgang.

Uit Italie blijven de berigten zeer ten achteren. De laatste telegrafische tijdingen gewagen slechts van woelingen, die de Bourbonpartij in Napels tracht te verwekken. Weldra echter zal de verkiezingstrijd aller aandacht bezig houden. Onder Turijn zal men zien, dat de partijen zich voorbereiden. Men begrijpt zeer goed, dat de verhouding tusschen meerderheid en minderheid geheel kan worden gewijzigd, waar het parlement een geheel nieuw element moet opnemen, dat het oude in getal overtreft. De Napelsche, de Siciliaansche, de Romeinsche leden in de Kamers zullen aan de zamenstelling van de vertegenwoordigende vergaderingen een geheel ander aanzien geven, en men ducht zeer, dat de ultra-partij, de Mazzinistische drijvers, gesteund door de massa ontevredenen, die een geheele omkeer van zaken altijd moet maken, de meerderheid zal weten te bekomen. Die partij heeft reeds haar manifest uitgevaardigd. Maar de meerderheid van het Sardinisch Parlement zit ook niet stil, en de verkiezingsstrijd zal in Italie zeker van beide zijden met groote levendigheid gevoerd worden.

De nieuwjaarstoespraak van keizer *Napoleon* heeft veelal de gemoederen eenigzins bevredigd, ofschoon enkelen meer zekerheid in de verklaring hadden gewenscht. De *Nord* wil nog altijd heil vinden in een kongres, en meent, dat de keizer daarop heeft gedoeld, toen hij van de overeenstemming der mogendheden sprak.

De Britsche pers toont intusschen eenigen wrevel tegen Frankrijk, die door de meest welwillende betuigingen jegens den keizer en zijne politiek doorschemert. De *Times* wijst bijv. op het overwigt, dat Frankrijk zich in Europa heeft weten te verzekeren; en ofschoon het verbond met Engeland den keizer daartoe de gelegenheid heeft gegeven, is het duidelijk, dat Engeland dat overwigt met leede oogen ziet, en de heenwijzing daarop met eenigen spijt plaats heeft!

Een telegram brengt ons minder goede berigten uit Britsch Indie. De Britsche krijgsmagt is teruggeworpen, ofschoon ze tegen de ontevredenen over de financiele maatregelen met vrucht geageerd heeft. Het voortdurend bestaan der ontevredenheid blijft echter reeds op zich zelf een ongunstig teeken.

De sinds gisteren ontvangen **telegrafiesche depeches** laten wij hieronder volgen:

Turijn, Vrijdag. Eene San Fedistische manifestatie, die tegen 31 Dec. te Rome beraamd was, is mislukt. Pauselijke en Fransche paroulles doorkruissen de stad en bewaren de rust. Door den graaf *Trapani* is een reaktionnaire beweging in de Abruzzen georganiseerd en zijn proklamatien openbaar gemaakt. Te Frosinone zijn 200 Bourbonsche vrijwilligers aangekomen, bestemd om met toestemming van het pauselijk goevernement naar de Abruzzen te vertrekken. De generaal *Goijon* heeft hen echter laten ontwapenen. Te Frosinone zijn door de Fransche autoriteiten kisten met wapenen in beslag genomen.

Berlijn, Vrijdag. Eene deputatie van het gemeentebestuur van Berlijn werd heden door den nieuwen koning ontvangen, om hem een adres van rouwbeklag wegens het overlijden van koning *Frederik Willem IV* over te geven. Koning *Willem I* heeft, in antwoord hierop, tot de deputatie eene toespraak gehouden, waarin hij betuigde zeer diep geschokt te zijn door den harden slag, die het koninklijk huis heeft getroffen, en herinnerde dat de afgestorven koning bij de groote hoedanigheden van zijnen geest, het warmste hart voor het geluk van zijn volk heeft bezeten, alsook dat de Hohenzollerns altoos met innige liefde voor hun volk waren bezield, en zich er mede vereenzelvigd hebben. In den verderen loop zijner rede zeide hij hoofdzakelijk: »Ook mij hebt gij reeds van dien kant leeren kennen. Vroeger heeft men mij misschien miskend, maar ik verzeker u, dat ik ten allen tijde dezelfde liefde voor mijn volk heb gehad. Men moet mij niet verkeerd beoordeelen. De grondbeginselen mijner regering heb ik bij het aanvaarden van het regentschap op 8 November 1858, uitgesproken. Aan deze beginselen zal ik onveranderlijk en onwrikbaar vasthouden, ook gedurende mijne toekomstige regering. Ik ontvang gaarne de verzekering van uwe gevoelens van getrouwheid. Er kan een tijd komen waarin ik u hieraan zal herinneren, want ik reken op de trouw mijner burgers, bij het besef, dat ook de getrouwheid mijns volks ons uit hagchelijke omstandigheden gered heeft. In den loop der laatste jaren is veel veranderd, en niet altoos was alles wat er gedaan werd, goed. Men zal mij niet willen doen afwijken van door mij kenbaar gemaakte grondbeginselen, en ik geef u de verzekering, dat ik met trouwe liefde voor mijn volk deze grondbeginselen zal handhaven. Ik draag u op, in dien geest aan de burgerij mede te deelen wat ik u gezegd heb, en dank u voor de gevoelens die gij namens de burgerij mij hebt doen kennen."

Londen, heden, Zaturdag.

Uit Bombay wordt van 12 Dec. gemeld, dat onze troepen onder *Campbell* uit Sikar verdreven zijn met een verlies van 30 à 40 man en een kanon. Te Day Ceiling heerscht nog al agitatie ter zake der bevelen betreffende de belasting op de inkomsten. Te Surat en Bassing zijn zij die met de inning belast waren, geslagen. De invoerhandel staat geheel stil.

Uit Konstantinopel wordt van den 29. Dec. berigt, dat *Safeti* zijn ontslag heeft genomen als president van den staatsraad. — Vorst *Kouza* heeft in een rapport betuigt, dat hij niet zamenspant met de Hongaren, maar dat hij den sultan zeer onderworpen blijft. Er heerscht evenwel gisting in de Vorstendommen. — De Eur. kommissarissen zijn den 18. van Damaskus te Beyruth teruggekeerd; de openbare meening was *Fuad* als goeverneur-generaal gunstig. — Te Galatz heerschten financiele moeijelijkheden.

— Z. M. heeft aan mr. *N. C. Lambrechtsen van Ritthem*, eervol ontslag verleend als lid der komm. van administr. over de gevangenissen te Middelburg, en in zijne plaats benoemd mr. *F. B. Fock*, adv.

Z. M. heeft benoemd tot 2. luit.-kwart., bij het 4. reg. inf., den fourrier-titulair *A. E. H. Knaap*, van het instr.-bat.; bij het 1. reg. drag., den fourr. *J. W. J. van Deventer*, van het reg. veld-artill.; bij het 2. reg. drag. den serg.-tit. *H. W. van Wieringen*, van het instr.-bat.; — overgeplaatst bij het reg. gren. en jagers den 2. luit.-kwart. *F. van Thiel*, van het 1. reg. inf.

— Z. M. heeft den eervol ontslagen sekretaris-generaal bij het dep. van oorlog, *F. H.* ridder *v. Rappard*, benoemd tot grootkruis van de Eikenkroon.

Aan den eervol ontslagen kommies bij 't dep. van herv. eeredienst, den heer *Tromp*, heeft de minister een aanzienlijk blijk van aandenken geschonken.

— Bij 's konings besluit zijn toegekend de navolgende sommen voor het jaar 1861, voor het militair onderwijs en de boekerijen bij de korpsen van het leger.

	Militair Onderwijs.	Boekerijen.
Regement grenadiers en jagers	ƒ 750	ƒ 200
Per regement infanterie . . .	- 750	- 200
» » dragonders . . .	- 650	- 100
» » vesting-artillerie	- 775	- 100
Regement veld-artillerie . . .	- 975	- 100
» rijdende artillerie .	- 575	- 100
Korps pontonniers	- 270	- 60
Bataljon mineurs en sapeurs .	- 540	- 90
Instruktie-bataljon	- —	- 200
Algemeen depot van discipline.	- 25	- 100

:— Ons hof heeft wegens 't overlijden van den koning van Pruissen den rouw voor 6 weken aangenomen; 2 weken den middelbaren, 4 den ligten rouw.

Z. K. H. prins *Frederik* is gister avond uit 's Hage naar Berlijn vertrokken, om bij de teraardebestelling van HD. koninklijken zwager, den overleden koning van Pruissen, tegenwoordig te zijn.

— Uit Luxemburg wordt door de *Indépendant* van Arlon gemeld, dat op een diner der Kamer van Afgevaardigden, waarop ook prins *Hendrik* was genoodigd, een afgevaardigde met groote hevigheid tegen de koningen heeft uitgevaren, zonder den vorst des lands of zijn vertegenwoordiger te ontzien. Dit bragt groote verwarring te weeg. De Voorzitter der Kamer kon naauwelijks de zaken meer tot orde brengen. Prins *Hendrik* had eene gematigde en welwillende houding aangenomen, maar toch bleven de anti-monarchale gevoelens van enkelen toen niet onverholen.

*— De oude *Rot. Cour.*, geen blad der oppositie, bevat een artikel, waarin in vrij heftige bewoordingen over het tegenwoordig ministerie wordt gesproken; het blad zegt, dat zich mannen aan den president-minister hebben aangesloten, die door hunne persoonlijke hoedanigheden aan het kabinet talent en aanzien bijzetten, die men gaarne aan 't bestuur zou zien, alleen niet met het hoofd van 't ministerie. Helaas, zegt de *R. C.* het is in ons land zoo ver gekomen, dat een minister kan blijven regeren tegen den geest der kamer, dat de kamer een minister ondersteunt, wiens regeringsbeleid zij herhaaldelijk afkeurde. Die onhoudbare toestand, het zonderbaar stemmen der zich anders noemende liberale Noord-Brabandsche kamerleden, de zaak der St. Agatha domein-goederen, doet sommigen vreezen voor onze toekomst. Nadat de afgevaardigden echter weder met hunne kiezers gedurende het reces zijn in aanraking geweest, zullen zij weder op waardige wijze hunne taak hervatten, zullen zij de uitdrukking zijn des volks, zal een ministerie *v. Hall* eene onmogelijkheid zijn, en die staatsman de rust kunnen genieten, die hij zelf zeide te wenschen.

Nu en dan de meening der hoofdorganen onzer drukpers over den politieken toestand verkort mededeelende, meenden wij met deze enkele woorden ook van het *leading article* van de *Rott. Ct.* van heden te moeten gewagen. Dat artikel toch is dubbel opmerkelijk, omdat het Rotterdamsch blad gewoonlijk wordt gehouden voor een orgaan, dat aan geene bepaalde partij verbonden is, maar dat de politiek van den heer *Rochussen* bijv. steeds zeer verdedigde.

Dat ook wij de tegenwoordige verhouding tusschen regering en Kamer eene inkonstitutionele achten en haar zeer betreuren, weten onze lezers.

— De *Kerkelijke Ct.* vraagt, of er, nu voor de groote kerk te 's Bosch eene lands-subsidie wordt gegeven voor het bewaren van een vaderlandsch gedenkteeken, ook voor de restauratie van den Dom te Utrecht geene ondersteuning aan het land zal gevraagd worden.

Hetzelfde blad schrijft: Een onzer landgenooten een jeugdig regtsgeleerde, die dezen winter eene reis door Italië doet, en ook Florence bezocht, kwam daar in aanraking met den voorganger eener nieuw gestichte Protestantsche gemeente, naar hij meent een bekeerden Jood uit Ankona. De bedoelde gemeente, waarvan ten vorige jare nog geen spoor aanwezig was, telt 400 leden, verwerpt alle belijdenisschriften en houdt zich geheel alleen aan den Bijbel.

— De 1. luit. der genie *Schuurman* is van Heusden naar Groningen verplaatst.

De off. van admin. 1. kl. *Spanjaard* is ontheven van de administratie aan 't instituut voor marine te Willemsoord en vervangen door den off. v. adm. 2. kl. *Vos*.

*— De buitengewone rivier-korrespondentie is geopend. Te Vreeswijk stond het water heden morgen ten 8 ure aan de peilschaal + 3,82 AP. of 2.70 el onder nulpeil. In de laatste 24 uren was het 13 d. gevallen. Het ijs zit vast. De overtogt aan het veer vond voor voetgangers en rijtuigen over het ijs plaats, en voor goederen met ijsbooten.

Te Wijk bij Duurstede zat gister het ijs in den Roodvoet onbeweeglijk vast. — De veeren te Wijk en te Beusichem zijn vrij van ijs.

Eergister middag heeft zich het ijs in den Rijn vóór Arnhem vastgezet. De overtogt, die sedert den morgen door het vele drijfijs gestremd was, kon toen, hoewel zeer moeijelijk, weder plaats hebben. Later is het ijs weder een eind voortgeschoven. Vóór de Sabelspoort is thans blank water, zoodat de overtogt geregeld met schuiten geschiedt.

Eergister morgen was te Nijmegen veel, te Tiel over twee derde, te Bommel over drie vierde der breedte drijfijs.

Het ijs in den IJssel te Westervoort is eergister nacht, omstreeks drie uur, in beweging geweest, doch heeft zich bij eene waterhoogte van ongeveer 6 el weder vastgezet. Het veer is dien ten gevolge gestremd.

Daar er een zware ijsdam bij Werkendam ligt vreest men er voor overstroomingen, als de dooi invalt. Den 1. dezer is, nadat het ijs weder doorgedreven is, een doorbraak ontstaan in den dam van de bakkerskil, bijgenaamd »de Kriezendam," welke eene lengte had van omstreeks 13 ellen; heden was het gat reeds 50 ellen groot, zoodat men vreest, dat geheel de dam er uit zal stroomen.

De *Staats-Ct.* bevat het volgende: Keulen, 3 Jan. Volgens berigt uit Koblentz had de Moezel bij Trier den 2. Jan. den stand van 17 voet bereikt. 4 Jan. de Moezel heeft geen ijs meer; te Keulen weinig drijfijs; vallend water na middernacht. Nijmegen, 3 Jan. De Waal vol drijfijs; het water wassend. Arnhem, 4 Jan. Het ijs 's morgens ten 10½ ure vast; des nachts in beweging, en daarna wederom vast. Wijk bij Duurstede, 2 Jan. Het ijs in en boven den Roodvoet onbewegelijk vast, beneden vast, beneden dat punt blank water. Waterhoogte 's morgens ten 8 ure, 6.05 el + AP. Vreeswijk, 4 Jan. Het ijs vast; overtogt aan het veer voor voetgangers over het ijs, en voor goederen met ijsbooten. Waterhoogte 's morg. ten 8 ure, 4,08 + AP. Westervoort, 3 Jan. Het ijs tot aan den IJsselmond aangeschoven, de passage alleen voor voetgangers over het ijs. Grave, 2 Jan. Overvaart met roeibooten, welke gedeeltelijk over het ijs worden getrokken. Brielle, 2 Jan. Het ijs over de halve breedte der rivier vast, wordt met de schietschouw begaan; de overige breedte met drijfijs overdekt. Gorinchem, 4 Jan. Bij den Braadaal te Vuren het water 0.64 el onder noodpeil, in 13 uren gewassen 0.41 el; aldaar is de waterstand ten 9 ure 1.49 el onder noodpeil, in 13 uren gewassen 0.51 el. Te Hardinxveld, waterstand ten 6 ure 3.06 el boven AP. gewassen in 24 uren 0.14 el. Het ijs onder Vuren afwisselend in beweging en vast. Te Vuren worden kistingen gesteld.

— Te Hoorn waren den 3. de brieven en bladen den 1. van Amsterdam verzonden nog niet aangekomen, zoozeer is de gemeenschap in N.-Holland gestremd.

— De *Middelb. Ct.* meldt: De bezwaren van onzen afgezonderden toestand zijn in de laatste dagen geenszins verminderd. De gemeenschap met Holland is thans zelfs van dien aard, dat reizigers, die zeker willen zijn om binnen een bepaalden tijd b. v. Rotterdam te bereiken, genoodzaakt zijn hunnen weg van Middelburg over Breskens of Neuzen naar Antwerpen en verder over Keulen te nemen! Op die wijze alleen kan men er op rekenen in twee of drie dagen de reis te volbrengen naar eene stad, waarvan wij ruim 16 uren verwijderd zijn.

— De *Asser Courant* doet het volgend relaas van de bezwaren, die de vele sneeuw in de gemeenschap in 't Noorden teweeg brengt.

De post uit Holland, die Maandag te Assen moest aankomen was Donderdag aldaar nog niet aangekomen, en opdat de telegraaf niet achterlijk zou blijven moest men telegrammen van Assen naar Groningen over Amsterdam en Enkhuizen zenden.

De sneeuwheuvelen tusschen Assen en Vries zijn op sommige plaatsen zoo hoog, dat men, daarop staande, den telegraafdraad kan bevoelen. Hier en daar ziet men dan ook het hoofd van een nieuwsgierige over die sneeuwbergtoppen kijken, om te zien, hoe de schepping daarachter er uitziet, terwijl een enkele van de schoone sekse het oor bijna aan den draad drukt, ten einde gratis eene geheime depeche te snoepen.

De autoriteiten zijn steeds ijverig bezig, om de groote routes gaan- en rijbaar te maken. Woensdag werkten 550, Donderdag 400 arbeiders, aan de opruiming van de sneeuw tusschen hier en Groningen en heden middag zal de straatweg weer [illegible]

Tusschen Assen en Beilen is men, na van weerszijden Woensdag met ongeveer 100 man daaraan gewerkt te hebben, de sneeuw meester geworden.

Nieuwjaarsavond of tegen den naacht heeft de postkar van Groningen den weg nemende langs het Noord Willemskanaal, onze stad weder kunnen bereiken.

Ook Woensdag was de passage op die wijze weer mogelijk, zoodat wij in het bezit kwamen van de beide Groninger Couranten.

De passagiers die hier waren vastgesneeuwd, maken zich dus gereed om noordwaarts te trekken, terwijl anderen, die even veel *courage* als *haast* hadden, den stok in handen namen en, ook langs Noord-Willemskanaal, den Siberischen togt naar Groningen's hoofdstad ondernamen.

Onder deze bevond zich de heer *v. Roijen*, lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal die alzoo eene evenmin gezochte als aangename aanleiding zal hebben, om bij de behandeling van het ontwerp op de regterlijke indeeling met verstijvende welsprekendheid de ellenden te schetsen, die een Hof te Leeuwarden voor de 3 Noordelijke Provincien zal te weeg brengen.

Den heer *v. Roijen* is door den wintervorst de vererende taak opgedragen, om in deze twistzaak voor het Noorden op te treden, met al de kracht, die een reizend *Volks*vertegenwoordiger kan ontleenen van de koude teleurstelling, hem bereid, toen hij in de plaats van op de zachte kussens eener diligence van *van Gend en Loos*, te zitten, als andere Adamskinderen vijf uren moest marcheren onder de muziek van glinsterende sneeuw en het suizen van een onbarmhartigen Oostenwind.

Waarlijk, als de leden der Eerste Kamer op dit oogenblik een togt van Schoonebeek naar Leeuwarden moesten doen *per pedes apostolorum*, den staf in de hand, den reiszak op den rug, voorzien van pijp en tonteldoos, enz. al de *boutes feu* van al de Ministeriele departementen, zouden, hoe gestreng de orde van den Minister *Godefroi*, om hard te stoken, ook mogt zijn, de huivering niet kunnen verjagen, die den door de justicie gemartelde op den weg door Drenthe en Groningen was ingeënt.

— De *Gron. Ct.* schrijft: Er is nog geene verbetering in de gemeenschap gekomen. De passage is te land en te water bijna voorbeeldeloos gestremd. Brieven en dagbladen, den l.l. zaturdag van Amsterdam en elders in onze zuidelijke provinciën herwaarts zijn verzonden, waren den 2 Jan. nog niet aangekomen, en dat het op andere plaatsen niet beter is gesteld, blijkt uit bovenstaande berigten. Men weet zelfs niet eens waar sommige posten en diligences zich bevinden.

— In den Vlissingschen gemeenteraad is den 31. Dec. door den Burgemeester verslag gedaan, dat de marktmeester *Bebelaar* de voor den raad beleedigende woorden die hij trouwens in opgewonden stemming had geuit, eerst op aandrang, maar toen ook volledig voor B. en Weth. heeft ingetrokken. Met 9 tegen 2 st. heeft de raad verklaard daarmede geen genoegen te kunnen nemen, maar eene schriftelijke intrekking te verlangen, en anders geregtelijke vervolging.

*— In hetgeen Z. Exc. de Minister van Herv. Eeredienst, enz. gezegd heeft, betrekkelijk de financiële administratie der Hervormde gemeenten is veel, zeer veel zelfs, wat den Heer *Mackay* een stouter woord dan hij sprak, zou hebben mogen ontlokken. Onder anderen gewaagde de Heer *Bosscha* van het afkeurend oordeel der kerkvoogden over de voldoening aan het verlangen, dat de Kerk en niet de Staat voortaan het toezigt op de kerkelijke administratie moge hebben. Herinneren wij ons wel, dan hebben de klassikale vergaderingen in Gelderland, die voor twee of drie jaren over deze zaak zich tot de regering wendden, ook al op dat oordeel gewezen. Men ziet ligtelijk in, hoe het in den aard der zaak ligt, dat zij, die aan het roer zitten, de kerkvoogden, van veranderingen afkeerig zijn. Toch ware het wenschelijk, dat zij ingevoerd wierden; want verdient hetgeen bestaat hier en daar lof, er zijn daarentegen vele gemeenten, waar zulks — wij drukken het zoo zacht mogelijk uit — geenszins het geval is.

*— Morgen ochtend zal de predikbeurt in de Wale-kerk worden waargenomen door den heer *Réville*, pred. te Rotterdam, bij de Evang. Lutherschen door prof. *H. C. Millies*, Maandag avond in de Walekerk Bedestond voor de uitbreiding van het Evangelie door ds. *Visscher*, en Dingsdag avond bij de Remonstr. Gereformeerden Bijbellezing door ds. *Cohen Stuart*.

— Er is door het rijk *f* 2000 verleend als bijdrage voor eene nieuwe en groote kerk te Boven-Hardinxveld.

— Te Dordrecht is den 31. Dec. in het krankzinnigen-gesticht een nieuw orgel ingewijd, door een der patienten met den besten uitslag vervaardigd.

— In een der laatste spreekbeurten in *Diligentia* ('s Hage) behandelde dr. *Th. van Doesburgh*, civiel ingenieur te Rotterdam, het gas. Hij sprak daarbij o. a. ook over de middelen om de *hoeveelheid* gas te meten, een onderwerp voor ieder persoon, die gas in zijn huis gebruikt, van het hoogste belang. Daaruit bleek, dat de gasmeters, die men gewoonlijk gebruikt, alle aan het euvel lijden, dat het water niet op konstante hoogte wordt gehouden. Twee modellen van gasmeters, waarin het water altijd op dezelfde hoogte blijft, werden vertoond; van een dier gasmeters is een depot in 's Hage aanwezig. Ook wees spr. op de middelen, om het *licht-vermogen* van het gas te meten. Zoo toch de kwantiteit voldoende is, doch de kwaliteit niet deugt, heeft men evenzeer reden van klagen. Ook in dit opzigt kan men kontrole uitoefenen, en is het wenschelijk, dat zulks meermalen geschiede.

— De *Amst. Ct.* meldt uit 's Bosch, dat de ontvanger der domeinen, de heer *v. G.*, wiens kantoor met 1 Jan. was opgeheven, zich uit de voeten heeft gemaakt, een aanzienlijk te kort in zijne kas achterlatende. Het *Eff. bl.* zegt, dat de ontvanger *f* 50,000 in 't spel verloren heeft.

— De *Sur. Cour.* meldt, dat den 20 Nov. te Paramaribo is overleden de heer *Johan August Voigt*, chef van het bouwdepartement. — De kommissie naar de Marowijne, is den 28. Nov. te Parimaribo met de koloniale stoomboot Nickerie teruggekeerd. Naar men verneemt, is de zending volkomen gelukt. De Bonie-negers zijn van de cijnsbaarheid aan de Aukaners ontheven en zullen zich voortaan in de Beneden-Marowijne vestigen. Twee hunner zijn met de kommissie medegekomen.

— Te Arnhem hebben deelhebbers in 't waarborggenootschap *te Winkel* en *Rietveld* aangenomen het genootschap nog niet te verlaten, maar direkteuren te verzoeken, in 't belang van het genootschap en der teleurgestelde weduwen, een deel hunner zeer hooge uitkomsten (administratiekosten) op te offeren.

— Eergister is de vrouw van *P. van Beek*, op de Haarlemmerstraat te Leiden bevallen van drie zonen.

— Een beestenkooper van Beeckhem, die op Nieuwjaarsdag te Maastricht wat veel gebruikt had, is op weg naar huis gevallen, door de koude bevangen en op weg dood gevonden. Een bedelaarster met haar kind moet een half uur van Maastricht ook in de sneeuw zijn gebleven; beiden werden doodgevroren gevonden.

— Onder de opligterijen, die van tijd tot tijd plaats hebben, verdient het volgende ter waarschuwing vermeld te worden: In eene stad van Z.-Holland nam dezer dagen iemand een ham, die bij een spekslager buiten de deur was uitgestald, van den haak af, trad den winkel in en vroeg zeer lakoniek aan den slagter, of hij dien ham eens wilde wegen. Deze, niets kwaads vermoedende, voldeed aan zijn verlangen, waarop de man vroeg, hoeveel hij hem schuldig was. »Och, niets," was het antwoord, en de dief, na hem bedankt te hebben, ging met den ham den winkel uit en verdween.

TEXEL, 2 Jan. Uitgezeild Doggersbank, kapt. *Kerkhoven*, naar Batavia.

3 Jan. Van Galen, kapt. *Brandligt*, naar Batavia. De haven vol ijs.

WATERHOOGTE.

Arnhem, 4 Jan. 5.40. El. + AP. 12.35. Gew. 60 d.

Vervolg van het Bijvoegsel.

De heer *v. Doorn* betuigt zijne ingenomenheid met de inrigting »de kameraadschap", zou gaarne mede werken om haar te ondersteunen; maar meent na de stellige verzekering van den wethouder, dat het gebruik van het militair logement niet zonder groot ongerief kan worden afgestaan, en dat in de Willemskazerne eene uitmuntende zaal voor het doel geschikt kan gemist worden, niet vóór de inwilliging van het verzoek te mogen stemmen.

De heer *v. Lier* geeft in overweging, of het niet mogelijk ware, de bezwaren uit den weg te ruimen, wat hij hoopt, dat met eenige inschikkelijkheid zal kunnen geschieden. De raad heeft ten vorigen jare, zijne belangstelling ten deze, op welwillende wijze aan den dag gelegd; Spr. mag vertrouwen, dat diezelfde welwillendheid ditmaal wederom bij de vergadering moge bestaan; de zoo even gevoerde diskussien omtrent de aangelegenheid der kazerne-gebouwen hebben het bewijs geleverd, hoeveel prijs op het bezit van een groot garnizoen wordt gesteld; dit geeft Spr. gegronde aanleiding te hopen en te verwachten, dat waar sprake is om het garnizoen te gerieven en den soldaat het leven te veraangenamen, het daartoe strekkende verzoek dan ook gereedelijk zal worden ingewilligd.

De heer *v. Geuns* heeft met eenige verwondering uit de courant vernomen, dat de vergunning tot het gebruik van het lokaal 't geen in het vorige jaar met algemeene stemmen door den Raad was verleend, eenige weken geleden door B. en W. was ingetrokken. Hij heeft toen vermoed, dat sedert verleden jaar bezwaren waren ontstaan, maar het heeft hem des te meer verwonderd thans te vernemen, dat de vergunning niet is ingetrokken op grond van nieuwe bezwaren, maar op grond van bezwaren die in het vorige jaar bij het verleenen der vergunning reeds bestonden, zelfs in meerdere mate dan thans. Ach

men die van zooveel gewigt, dan zal men moeten erkennen, dat verleden jaar de zaak in den raad is gebragt, zonder vooraf door B. en W. behoorlijk te zijn onderzocht. Spr. wil het gewigt van sommige der geopperde bezwaren niet geheel ontkennen, maar zij hadden in het vorige jaar van invloed moeten zijn op de beslissing van den gemeenteraad. Nu echter eenmaal verleden jaar de vergunning gegeven is, meent Spr., dat, daar tevens het bestuur der vereeniging zich niet kon voorstellen, dat die slechts voor een jaar gegeven werd, en dien ten gevolge zich vele zaken heeft aangeschaft die nu ongebruikt moeten blijven liggen, het wenschelijk is, ook dit jaar weder de gelegenheid te verstrekken, om aangenaam en nuttig bijeen te zijn, ook om het gewigt der zaak, daar de soldaten er door uit de kroegen gehouden worden en de miliciens er in het begin van hun dienstijd tegen verleiding van de oudere soldaten tot het bezoeken van kroegen en andere plaatsen worden beschermd. De meeste der geopperde bezwaren zijn stellig overdreven; dat betreffende de matrassen en dekens bestond verleden jaar zelfs in meerdere mate dan thans, daar toen een lokaal werd gebruikt voor eene school, welk lokaal nu beschikbaar is en tot berging van matrassen en dekens zou kunnen gebruikt worden. Betreffende het toezigt zou men in overleg kunnen treden met het bestuur der vereeniging, dat zeker wel een middel aan de hand zou geven, om dat bezwaar uit den weg te ruimen. Spr. meent derhalve dat het in het vorige jaar met algemeene stemmen genomen besluit ten aanzien van eene zoo nuttige inrigting, welke zoo algemeene belangstelling verdient en ook heeft ondervonden, behoort te worden gehandhaafd, en geeft alzoo in bedenking aan de vereeniging ook gedurende dezen winter het gebruik van het lokaal af te staan, in afwachting dat welligt in het volgende jaar, wanneer de beschikking over de kazernen aan het rijk zal zijn overgegaan, door het rijk een geschikt lokaal in de kazerne daartoe zal worden aangewezen. Indien de raad meenen mogt, dat men zich in het belang eener zoo nuttige zaak geene opoffering moet getroosten, heeft het bestuur der vereeniging zich bereid verklaard, de te lijden schade in den vorm va.. huur of schadeloosstelling te vergoeden.

De *Voorz.* acht het eene verkeerde voorstelling, dat men zou meenen een regt te hebben op datgene wat slechts voor een jaar is toegestaan. Spr. meent overigens, dat men genoeg belangstelling in het garnizoen toont, maar hij acht het niet wenschelijk om weder een gebouw van de stad ten deele in gebruik af te staan, waardoor men slechts last en kosten zal krijgen.

De heer *v. Nooten* zegt, dat de raad verleden jaar niet na rijpe kennis van zaken, maar plotseling zonder voorafgegaan onderzoek een besluit heeft genomen; hij althans en vele leden met hem waren niet genoegzaam met de bijzonderheden bekend gemaakt. Spr. heeft zich nu op de plaats zelve van den stand der zaak overtuigd, en verklaart, dat, naar hem voorkomt, voor de plaatsing der daar aanwezige goederen, bepaaldelijk voor het zuiver houden der aanzienlijke hoeveelheid matrassen en dekens, geen genoegzame gelegenheid bestaat als het lokaal weer wordt afgestaan.

Met 12 stemmen tegen die der HH. *v. d. Heuvel*, *Visscher*, *de Jong*, *Bake*, *v. Boetzelaer*, *v. Schermbeek*, *v. Lier*, *Jongeneel*, *v. Geuns* en *Karsten* wordt besloten het lokaal niet meer af te staan.

De verg. gaat daarop uiteen.

TURIJN, 1 Januarij.

Bij de agitatie, die de verkiezingen voorafgaat, ten gevolge van het drijven der Mazzinisten en andere ultra's, hebben onze uitstekendste staatslieden zich vereenigd om ze zooveel mogelijk in echt Italiaanschen zin te leiden. De ineensmelting der partijen kan dus als voldongen feit beschouwd worden. Kommandeur *Buoncompagni* heeft ll. Vrijdag avond en Zondag de invloedrijkste vertegenwoordigers der onderscheidene partijen bij zich genoodigd, en men was reeds zoo ver gevorderd, dat heden het programma zou verschijnen. Men heeft besloten de regering te ondersteunen, haar evenwel aanzettende het werk der voltooijing van Italie's wedergeboorte te vervolgen, en zich steeds zooveel mogelijk te blijven wapenen. Van de kwestien van binnenlandsch beheer is men overeengekomen niet te spreken, daar Italie voor het oogenblik geen ander belang, geen ander doel moet hebben, dan zich in staat te stellen in een oorlog Oostenrijk te overwinnen. Alle pogingen moeten strekken tot de bevrijding van Venetie, des noods met bajonet en kanon. De nationale vereeniging zal zich, volgens de verklaring van den heer *Buscelloni*, van den verkiezingsstrijd onthouden, doch heeft hare medewerking in zooverre aangeboden, dat zij bereid is inlichtingen te geven. Men heeft nu nog al hoop, dat de verkiezingen in den zin der regeringspolitiek zullen uitvallen.

Ook de Mazzinisten hebben een programma openbaar gemaakt, waarin zij den koning ondersteuning beloven, mits hij naar Italie's eenheid streve en dus Rome en Venetie trachte aan te hechten. Volgdeed hij daaraan niet, dan zijn zij van plan het te doen. Die partij heeft zich daarom voorgenomen, voorshands alle stelselmatige oppositie te laten varen, doch alle regeringsdaden na te gaan, en alleen goed te keuren wat tot die eenheid kan bijdragen. Verder zal zij de nationale zaak bij het volk levendig houden en vrijwilligers voor de aanstaande expeditie onder *Garibaldi* aan werven, adressen doen teekenen, waarin op de ontruiming van Rome door de Franschen zal worden aangedrongen, enz. Mogt de tot dusver gevolgde weg, de monarchie, niet tot het doel leiden, dan zal zij dien der republiek inslaan. Zij geeft voorts den raad eene uitgebreide maatschappij te vormen, vooral onder de soldaten en werklieden, met eene persoonlijke bijdrage, om zoo doende op gemakkelijke wijze manschappen en geld te krijgen.

Het gerucht loopt, dat er een besluit zal verschijnen betreffende de opheffing der autonomie in Toskane, dat nu even als de andere provincien bestuurd zal worden.

Te Piza is in den avond van den 26. de orde verstoord. Er was een twist ontstaan waarbij onderscheidene personen gewond zijn. De tusschenkomst der nationale garde en der koninklijke karabiniers heeft een eind aan het gevecht gemaakt. Er hebben eenige arrestatien plaats gehad.

WEENEN, 2 Januarij.

Volgens een schrijven uit Pesth, liep daar het gerucht, dat de heeren *Franz Deak* en *Eötvös* bij het gehoor, dat hun vóór eenige dagen door den keizer is verleend, de toezegging hebben verkregen, dat er weder een afzonderlijk ministerie in Hongarije zou worden ingevoerd.

Het protestantisme wint in Boheme weder veld. In het dorp Spalow, dat geheel katholiek is, zijn voor eenige dagen door den predikant *Molicar* weder 60 personen tot leden der evangelische kerk aangenomen. Het zijn bijna allen huisvaders en moeders, en velen grondeigenaars. Op den 9. September werden te Krischlitz 10 menschen, onder welke twee grijsaards, aangenomen, en op den 30. had eene gelijke plegtigheid te Liebstadt plaats.

BERLIJN, 3 Januarij.

Den 5. Jan. zal de ter aarde bestelling des konings in de Vredeskerk plaats vinden.

Aan het reeds medegedeelde omtrent het leven van koning *Frederik Wilhelm IV* voegen wij nog het volgende uit de *Köln. Ztg.* toe. Toen hij in 1840 op 45jarigen leeftijd aan het bewind kwam, was men, daar zijn omgang zich overeenkomstig de toenmalige hofzeden tot de hoogere klassen beperkt had, bevreesd, dat hij den adel zou voortrekken. *Von Humboldt* zeide hem dit in antwoord op de vraag, hoe het volk over hem dacht, er bijvoegende, dat het volk alles goeds van hem dacht, waarop de koning antwoordde: »Als kroonprins was ik de eerste edelman van mijn land, als koning ben ik de eerste burger." — Zijne voorliefde voor de verdeeling van den staat in standen had hij reeds aan den dag gelegd door nog onder zijns vaders regering de provinciale landdagen te doen in het leven roepen. Dat het patent van 3 Feb. 1847 betreffende den algemeenen landdag niet zoo dankbaar werd aangenomen als verwacht werd, was het gevolg der langdurige vertraging. Hij ontbond die vergadering op misnoegde wijze, na er weinig vreugde van gehad te hebben. De landsstenden toch, meende hij, moesten het regt hebben raad te geven, maar de vorst moest aan dien raad niet gebonden zijn. Onvoorwaardelijke lof kan aan zijne verdere regering niet worden toegeschreven, maar het ware toch ondankbaar het goede dat zij opleverde niet te erkennen, vooral als men er op let hoe hij met zelfverloochening de niet geheel naar zijn zin zijnde grondwet van 1850 bezwoer. De schrijver van het art. in de *Köln. Ztg.* wijst er ook op hoe hij de gestrengheid der steeds in Pruissen geheerscht hebbende censuur op de drukpers verminderde, dat hij Pruissen uitbreidde door in 1849 het vorstendom Hohenzollern en in 1854 eene haven aan de Jadegolf er voor te verwerven, en dat hij den grond voor eene Pruissische marine legde.

MUNCHEN, 3 Januarij.

In de zitting der Kamer van afgevaardigden van heden werd de nieuwe begrooting tot een bedrag van *f* 46,858,525 ingediend. Zij is 5 millioen hooger dan de vorige, zonder dat eene verhooging van belasting noodig was. Voor buitengewone behoeften van het leger zal een afzonderlijk wetsontwerp worden ingediend.

LONDEN, 3 Januarij.

De *Daily News* verwacht spoedig eene organisatie van Syrie, waarbij *Fuad Pacha* goeverneur-generaal wordt, met een Christen-goeverneur voor de door Christenen bewoonde streken, en Turksche goeverneurs voor de streken waar Drusen of Drusen en Christenen wonen. Elk dier goeverneurs zou worden bijgestaan door een raad van Drusen, Maroniten, Grieksche Christenen, R. Katholieken en Protestanten. De vertegenwoordigers der mogendheden moeten aan dit plan reeds hunne adhaesie hebben geschonken.

De meest rentegevende aktien ter wereld zijn waarschijnlijk die van de Londensche New-River waterleiding-Maatschappij. Den 19. Dec. werden voor het eerst $^{2}/_{36}$ van twee dier aktien openlijk ten verkoop aangeboden, hetgeen om de zeldzaamheid veel opziens baarde. De onderneming vindt haar oorsprong in de dagen van *Karel I*, die aan Sir *Hugh Middleton* tegen betaling van 500 pd. per jaar de zoogenaamde New-River met aangrenzend terrein tot het aanleggen eener waterleiding afstond. Dit geschiedde in 1636. Zestien jaren lang bleef de onderneming geheel in den steek, de maatschappij kon geen dividend betalen, de aktien waren geen duit waard en werden letterlijk weggegeven. Nu is elk dier aktien, naar het loopend dividend berekend, *f* 240,000 waard, en de koers rijst nog steeds in verhouding tot de uitbreiding der stad.

Uit Washington verneemt men nog van den 14., dat het kongres een komitee van leden uit elk der staten benoemd heeft om over het geschil tusschen het Noorden en Zuiden te beraadslagen, welk komitee juist den 13. Dec. het voorstel had aangenomen om het Zuiden zooveel mogelijk genoegdoening te verschaffen, waar het meent, dat zijne konstitutionnele regten gevaar loopen. Intusschen hebben bijna alle afgevaardigden van Mississippi, Zuid-Karolina, Alabama, Georgie, Texas, Lousiana, Arkansas en Noord-Karolina hunnen kommittenten berigt, dat op verefening niet was te hopen en men zich spoedig moest afscheiden.

Uit St. Louis wordt gemeld, dat een Engelschman, die er in gezelschap van een neger reisde, met wien hij zaken dreef, op de verdenking van een abolitionist te zijn, schandelijk mishandeld is. Eerst werd hij in de barre koude nakend naar een boschje buiten de stad gesleept en daar met leêren riemen half dood gegeeseld; hierop werd hij tot den volgenden morgen in een goederenwagen opgesloten. 's Morgens daaruit gehaald zijnde, werd hij weder naar het kreupelboschje gesleept en aan een boom gebonden, waarop hem zijn hoofdhaar werd afgeschoren en men aanstalten maakte om hem op te hangen. Gelukkig beloofden eenigen uit den hoop hem het leven, zoo hij bekende, gekomen te zijn om de slaven tot oproer aan te zetten. In zijn doodsangst deed hij dit, en toen liet men hem vrij, na hem nog met teer begoten en met ruwe katoen beplakt te hebben, zoodat hij in deerniswaardigen toestand te Memphis aankwam.

De Zuid-Amerik. berigten melden o. a., dat weder 39 misdadigers uit de Fransche kolonie Cayenne ontvlugt zijn. — In Nieuw-Grenada bleef de burgeroorlog woeden. — In Peru is president *Castilla* weder op het punt geweest van de regering verdreven te worden. Een bende soldaten uit de bezetting der hoofdstad had hem bijna gevangen genomen, toen hij nog tijdig door andere troepen ontzet werd.

PARIJS, 3 Januarij.

Men zegt, dat de keizer niet meer ongezind is, een parlement uit twee Kamers bestaande, in het leven te roepen.

De *Moniteur* heeft een dagelijksch politiek overzigt geopend, welks inhoud voor de waardering der gebeurtenissen van eenig belang kan worden.

De *Moniteur* heeft de pauselijke allokutie van 17 Dec. jl. in haar geheel opgenomen en ze door deze regelen laten volgen: »Er is aangemerkt, dat op het oogenblik, toen de H. Vader die allokutie uitsprak, te Rome nog geen berigt gekomen was van de laatstelijk in China voorgevallen gebeurtenissen, waarin het hoofd der kerk eene welkome vertroosting voor zijn hartzeer zal hebben gevonden. Bij het vernemen van de schoone uitkomsten onzer overwinningen, namelijk dat de door den H. Stoel voor het Noorden van China benoemde bisschop in het bezit van zijne kudde is gesteld, en dat het oude kerkgebouw van Pekin, onder bescherming van onze bajonetten en van onze verdragen, aan de r. katholieke eeredienst is teruggegeven, heeft de H. Vader zeker eenige blijdschap gevoeld bij de gedachte, dat het r. katholieke geloof tot achter in het verre Oosten zulke onverschrokken verdedigers in Frankrijks soldaten bezit.'

Het *Journ. des Déb.* verwondert er zich over, dat de Paus een groot deel zijner rede wijdt aan de bestrijding van een boekske, *Paus en Keizer*, waaraan het blad niet eens afzonderlijk zijne aandacht heeft gewijd.

In een brief uit Napels van 24. December aan het *Journal des Débats* komen verscheidene bijzonderheden omtrent de voorgenomen wijze der viering van het Kersfeest aldaar voor, die, welke staatkundige of godsdienstige rigting men ook moge toegedaan zijn, niet kunnen nalaten het Christelijk gestemd gemoed te ergeren. »Dit jaar, zegt die brief, zijn de H. Maagd en het kind *Jezus* revolutionnairen geworden. Het laatste is, in nagenoeg al de in gereedheid gebragte kribben, als *Garibaldiaan* gekleed, terwijl de H. Maagd een prachtig driekleurig gewaad, over eene krinoline van overdreven omvang draagt, en men den H. *Jozef* knevels à la *Victor Emmanuel* laat dragen. Ook de os en de ezel hebben een driekleurigen opschik; de drie Oostersche Wijzen zijn als *Bixio* aangekleed en hebben een groot gevolg in roode kielen en tunicas der nationale garde. *Frans II* speelt de rol van *Herodes*, miss *White* die van *Herodias*, en onder de personen die de kribbe omringen ziet men pater *Gavazzi*, *Bertani* en al de Garibaldiaansche helden. Het overoud lied, dat bij de kribbe plagt gezongen te worden, is thans, op aandrang der vrouwen en kinderen, door de hymne van *Garibaldi* vervangen. Gij kunt nagaan welk geweldig leven

dit alles veroorzaakt.

Het heeft hier aanvankelijk geen geringe verwondering verwekt, dat Engeland bij het Chineesch vredes-traktaat, het schiereiland Kowloon en Frankrijk daarentegen geen nieuw grondgebied verkregen heeft. Het publiek en de dagbladen hebben daaraan evenwel eene verkeerde interpretatie gegeven. Immers de zaak komt eenvoudig hierop neder, dat Engeland reeds sedert 1840 het Chinesche eiland Chusan had bezet en dus bij die ruiling eigenlijk veel verloren heeft, want Engeland heeft bij het kleine Kowloon geen ander belang dan alleen dat dit tegenover Hongkong ligt. Frankrijk daarentegen heeft bij het traktaat geen grond verloren, want het behoudt in China al zijne vroegere stations, hetwelk, vooral op dit oogenblik, voldoende is, nu het toch een aanzienlijk etablissement in Cochin-China zal vestigen, naar welken kant het dan ook inzonderheid voornemens is zijne krachten te rigten.

Een dokter te Parijs had een eenig kind van zeer vermogende ouders hersteld. De dankbare moeder bezocht den arts, zeide hem, dat zijne diensten niet te beloonen waren, maar bood hem eene door haar zelve bewerkte porte-monnaie aan. De dokter gaf te kennen, dat hij daarvan niet kon leven, en gaf op de vraag, wat hij dan vorderde, 2000 fr. als 't bedrag zijner verdiensten. De dame nam 2 bankjes uit de porte-monnaie, overhandigde die den arts en stak de porte-monnaie met de drie bankjes, die er buitendien in waren, weder in den zak. — Een advokaat was minder gelukkig; deze kreeg voor een gewonnen proces eene eigen bewerkte stoel van eene dame. Hij hoopte hier of daar eenige geldswaarde te vinden, daar zijne deklaratie veel hooger was, dan de waarde van den stoel; maar hij vond niets dan paardenhaar.

ADVERTENTIEN.

ADMISSIE EXAMEN.

*** Tot het afnemen van het **Admissie Examen** zal aan de Hoogeschool te *Utrecht* zitting worden gehouden op Zaturdag 19 Januarij a. s. in het Academie gebouw aldaar. Belanghebbenden gelieven zich vooraf bij den ondergeteekende aan te melden. S. KARSTEN.

*** Bevallen van eene *DOCHTER* de HoogGeboren Vrouwe Baronnesse D'YVOY VAN MIJDRECHT, geboren Gravin VAN LIMBURG STIRUM.

's Hage, 3 Januarij 1861.

*** Op den 3 Januarij 1861, overleed te Utrecht, in den ouderdom van ruim 65 jaren, onze veelgeliefde Zuster Jonkvrouwe WILHELMA JOHANNA GERARDINA DE JONGH VAN SON.

Uit aller naam,

L. S. DE JONGH VAN SON VAN RAAMSDONK.

Eenige en algemeene kennisgeving.

*** Heden overleed, na een lang en smartelijk lijden, mijn waarde Broeder JACOBUS VAN DOORN, in den ouderdom van 55 jaar en 9 maanden.

Maarsseveen, 4 Januarij 1861.

J. VAN DOORN.

*** Voor de vele blijken van deelneming, ons betoond bij het overlijden van onze geliefde behuwd-Moeder en Moeder, Vrouwe C. ROELVINK-BECKING te Winterswijk, betuigen wij bij deze onzen hartelijken dank.

Utrecht, L. R. VAN OUWENALLER.
4 Januarij 1861. H. A. VAN OUWENALLER,
ROELVINK.

*** Die iets te vorderen hebben van — verschuldigd zijn aan — of goederen en papieren onder zich hebben, behoorende tot de nalatenschap van den Scheepmaker GERARDUS VAN ZIJL, gewoond hebbende en onlangs te Utrecht overleden, gelieven daarvan vóór of uiterlijk op den 1. Februarij aanstaande opgave, betaling of afgifte te doen ten kantore van den Notaris VAN ZIJDVELD te Utrecht.

*** C. OORTMAN EN ZOON te Utrecht vaceren gedurende *de maand Januarij*, des voormiddags van 10 tot 1 ure, tot de inlevering der Attestatiën de vita en de morte, voor Aandeelen in de *Leening bij wijze van Tontine, ten behoeve der Bewaarschool voor Kinderen van Leden der Nederduitsche Hervormde Gemeente te Utrecht.*

HOUTVERKOOPING
op BEERSCHOTEN onder Zeijst.

*** Op Woensdag den 9. Januarij 1861, des voormiddags ten 10 ure, ten huize van A. VAN KOOTEN, op de Hofstede *de Pan*, onder Zeijst, van **Eiken en Sparren Takkenbossen, Vaamhout, Sparren Boomen**, waaronder **Bek- en Deksparren** en **Timmerhout**. — Voorts een **nieuwe Mallejan** en Ketting met nieuw beslag en IJzerwerk.

VERKOOPING VAN BOOMEN,

*** Op de Hofstede *Sterreschans* (van ouds *Hunthum*) aan de rivier de Vecht, bij de Nieuwersluis, op Donderdag den 10. Januarij 1861, des voormiddags ten 11 ure (dag 1 Mei 1861) te weten: 40 stuks zware bijzondere lange en regte **Eikenboomen**, 6 dito **Esschen do.** en 1 d°. **Iepen d°.**

Verkooping van Eikenboomen.

*** Op Donderdag den 17. Januarij 1861, des voormiddags ten elf ure, ten huize van *Cornelis Uijttewaal*, wonende onder Houten in 't Goij aan den Lekdijk, ten overstaan van den Notaris HERMSEN, gevestigd te Houten, zullen publiek worden geveild:

Ruim **600 EIKEN BOOMEN**, waarvan een groot gedeelte geschikt voor Dwarsleggers voor den Spoorweg, staande op het Suikerland bij de Hofstede *Koningsbergen* en den Kiezelweg van Utrecht op Beusichem, onder 't Goij voornoemd. Nadere inlichtingen te bekomen bij voornoemden *C. Uijttewaal.*

*** De Notaris VAN HEIJST, te Wijk bij Duurstede, zal, op Maandag den 21. Januarij 1861, voor den middag ten elf ure, ten huize van de Wed. *C. Broekhuijsen*, aan de Brug te Bunnik, verkoopen, ten verzoeke van den Heer Jhr. *J. C. Strick van Linschoten*, circa 70 zware **Eikenboomen, 3 zware Iepenboomen, 1 Kastanjeboom** en **Eiken** en **Elzen Hakhout**, alles op het Buitengoed *Bloemerwaard*, onder Bunnik.

Acht dagen te voren uitgenommerd en onderrigt bij JANSEN, op gemeld Buitengoed.

DE HOUTVERKOOPING
op de Ridderhofstad Moersbergen onder Doorn,
is om de sneeuw uitgesteld tot

*** op Dingsdag den 22. Januarij 1861, des voormiddags ten 10 ure precies, ten overstaan van den Notaris HERMSEN, gevestigd te Houten, van **250 à 300** perceelen **Eiken** en **Beuken Boomen, Eiken Hakhout, Eiken, Beuken** en **Sparren Brandhout, Eiken** en **Beuken Snoeisel**, alsmede **Sparren Dunsel**, geschikt voor allerhande gebruik. Breeder bij billetten en nader onderrigt te bekomen bij den Tuinbaas op *Moersbergen.*

*** De Notaris VAN HEIJST, gevestigd te Wijk bij Duurstede, zal, op Donderdag, den 24 Januarij 1861, na den middag ten een ure, ten huize van *P. van de Grint*, te Wijk bij Duurstede, krachtens vonnis der Arrondissements Regtbank te Amersfoort, dd. 15 December 1860, in tegenwoordigheid van den Regter van het kanton Wijk bij Duurstede, ten verzoeke der erfgenamen van de onder het voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarde nalatenschappen van C. VAN ROSSUM en E. SNIEDERS, in het openbaar, volgens plaatselijk gebruik, verkoopen:

Eene HUIZINGE ingerigt tot drie Woningen met SHOUR, ERVE en GROND, staande en gelegen te Wijk bij Duurstede aan de Muntstraat, kadaster sectie B. No. 236.

Te aanvaarden 1 Februarij 1861.

Informatien ten kantore van voornoemden Notaris VAN HEIJST, alwaar de verkoopsvoorwaarden ter inzage liggen.

UIT DE HAND TE KOOP of TE HUUR:

*** Eene goed beklante en in volle werking zijnde DUBBELE GRUTTERIJ, staande op een der beste en drukste standen te Utrecht, te aanvaarden 1 Mei 1861. Te bevragen met franco brieven of in persoon bij den Heer W. VAN STOCKUM, aldaar.

TE HUUR tegen 1 Mei 1861.

*** Een, in den jare 1858 nieuw gebouwde en zeer drooge Solide HEERENHUIZINGE, gelegen in het midden der Maliebaan te Utrecht. Bestaande beneden in 3 groote en 2 kleine Kamers, waaronder eene Suite, en boven 3 groote en 3 kleine Kamers, voorts ruimen Zolder, waarop 2 Meidenkamers, Keuken, Provisie-, Turf- en Wijnkelders, benevens een grooten Tuin beslaande 700 vierkante Ellen.

Te bevragen bij den Heer Js. DE LEUR te Utrecht in de Maliebaan N°. 196a.

*** Bij eene Familie, die 's Winters te Utrecht en 's Zomers buiten woont, verlangt men met 1° Mei een bekwame KINDERMEID, P. G., niet beneden de 25 jaren oud, die ondervinding heeft van zeer jonge Kinderen. Gunstige getuigenissen ook van langen diensttijd in één gezin, worden vereischt. Men kan op een goed loon rekenen. Adres franco bij den Boekhandelaar J. DE KRUIJFF te Utrecht, Letter B. Y.

*** De zalf van Holloway. Kanker en gezwellen. Door snijden of branden kan de kanker of eenig gezwel oogenschijnlijk genezen worden, maar de kiem van de verschrikkelijke besmetting blijft in het bloed en wordt spoedig in een slechteren staat dan vroeger weder te voorschijn gebragt. De zalf van Holloway integendeel dringt tot in het binnenste door, verdrijft en dood de ziekte, door de hoofd-oorzaak er van te vernietigen.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt: Doosjes pillen à / 0,80, / 185, / 3,00, / 6,75, / 13,50, / 20,50. Potjes Zalf à 0,80, / 1,35, / 3,00, / 13,35, / 20,95,

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij L. J. GROOTENDORST, te Utrecht; bij G. C. T. VAN DE ROEMER, te Amersfoort; en bij J. STRAATMAN, hoofddépôthouder te 's Bosch, alsmede te Londen, Strand, 244, en New-York 80 Maide Lahne. HOLLOWAY's etablissement.

OESTERBERIGT.

*** De ondergeteekende berigt bij deze, dat hij weder ontvangen heeft eene extra partij groote versche **Texelsche, Zeeuwsche** en **Engelsche Oesters**, alsmede fijn gemalen **Leng** en **Rondvisch, Bergsche Anchovisch, gemarineerde** en **bootsmans Winterharing, Paling in gelei, Snoek in het zuur, Citroenen** en fijne **Engelsche Bieren.**

Vischmarkt het 2e huis van de Servetsteeg n°. 128. H. J. REINKE, vroeger *H. Koenders.*

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 4 Januarij.

Tarwe onveranderd; 130 pd. b. Pools. / 445; 128 pd. jar. b. dito / 430; Amer. / 420 per 2400 kilo. Rogge ruim prijsh.; 123 pd. Zweeds. / 215; 116 pd. n. Petersb. / 199; op levering iets hooger; Maart / 201; Mei / 201, a / 202 Garst prijsh.; 97 pd. Vries. wint. / 180 a/d Zaan. Haver vast; 92 2 pd. fijne / 4,50.

ARNHEM, 4 Januarij.

Oude weit van / 00.00 tot / 00.00. Nieuwe weit van / 8.90 tot 13.50. Maïs van / 0.00 tot / 0.00. Rogge van / 6.25 tot / 8.00. Boekweit van / 7.00 tot / 7.60. Garst van / 6.50 tot / 7.00. Zware Haver van / 4.50 tot / 5.00. Ligte Haver van / 3.30 tot / 3.50. Wikken van / 7.50 tot / 8.00. Paardenboonen van / 7.50 tot / 8.00. Duivenboonen van / 8.50 tot / 9.00. Groene erwten van / 13.50 tot 00.00. Graauwe erwt. van / 12.50 / 13.00. Geele erwt. van / 8.50 tot / 9.00. Aardappelen van / 2.20 tot 2.80 per mud. Appel. / 0.00 tot / 0.00. Peren van / 0.00 tot 0.00. Boter per N. pd. van / 1.10 tot / 1 30.

243. Staats-Loterij.

5e Klasse. 11e Lijst.

No. 726, 5731, 10783, 10923, 14470 en 18811 ieder *f* 1000.

STRAAT-VERLICHTING.

Jan.	GAZ-VERLICHTING. Aansteken.	GAZ-VERLICHTING. Blusschen.	OLIE-VERLICHTING. Aansteken.	OLIE-VERLICHTING. Blusschen.
6	5 uur.	6 uur.	5 uur.	6 uur.
7	5 „	6 „	5 „	6 „
8	5 „	6 „	5 „	6 „
9	5 „	6 „	5 „	6 „
10	5 „	6 „	5 „	6 „
11	5 „	6 „	5 „	6 „
12	5 „	6 „	5 „	6 „

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Nederl. Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenburg.*)

Jan.	Uren.	Wind. rigt.	Wind. kr.	Barom. hu (0°)	Ther F.	Afwijk. d.Temp.	Vochtigh.	Gev. sneeuw	Opmerkingen
			N ...						
4	2	ono.	0.5	763.95	30.0	— 4.5	0.75	0.	Zw. bewolkt
	10	no.	0 5	63.47	25.5	— 6.1	0.87	0.	Betrokken.
5	8	n.	0.0	63.47	19 4	—11.3	0.89	0.2	Zw. bewolkt

4 Jan. 's morg. Barometerhoogten in afdalende orde Hartlepool, Portsmouth, Plymouth, Utrecht, Parijs en Brest. Grootste verschil tusschen Hartlepool en Brest = 8.3 mm.

Prijzen der Effekten.

AMSTERDAM 4 Januarij 1861.

Nederland.					
Werkel. Schuld	2½ pCt.		62⅛	62⅝	62⅝
„ „	3	„	75¼	75½	73⅝
„ „	4	„	97 15/16	98¼	98¼
Oostindische Leening .	4	„	95⅞		
Amortisatie-Sindikaat.	3½	„	91¾		
Spanje.					
Obligatiën	1¾	„	40 11/16	40 13/16	40¾
„	3	„	49	49 1/16	
„ Binnenl. . .	3	„	48⅛	48⅜	48⅜
Amortisable Schuld			22⅜		
Bewijzen Coupon			5 13/16		
Portugal.					
Obligatiën	3	„	44	44¼	44 3/16
„ 1856/59 . . .	3	„	42¾	43⅛	43⅛
Rusland.					
Oblig. *Hope & Comp.*	5	„	101½	101¾	
„ 1840	4	„	74⅜		
„ Orig. 2e, 3e, 4e L.	4	„	74¼		
Oblig. 5de Serie. . . .	5	„	93⅞		
„ 6de Serie 1855	5	„	93⅛		
„ te Londen . . .	4½	„	90¾		
„ te Londen 1859	3	„	59⅛	59¼	
„ bij *H. & Co.* 1860	4½	„	88⅞		
Inschrijv. in Assig. . .	6	„	55		
Certifik. van Assig. . .	6	„	56⅞	57	
Polen.					
Aand. 1835 fl. 500		*f*	160	160½	
Obligatiën	4	„	75 15/16		
Pruissen.					
Obligatiën	5	„	102¼		
Oostenrijk.					
Oblig. Metalliek	5	„	37⅝	38 1/16	38¼
„ Metalliek	2½	„	21¼		
„ Rente Amst. . .	5	„	59½	60	60
„ Nat. 1854	5	„	44½	45¼	45
Bankaktiën			535		
Aandeelen 1854			165	168	
„ 1860			96½		
Brazilië.					
Geldl. 1860	4½	„	84¼		
Amerika.					
Ecuad Obligatiën 1855			11		
Venez. Obligatiën . . .	3	„	19⅞	20¼	20¼
„ „	1½	„	10½	10⅝	
Gren. Obligatiën . . .	4¼	„	20¾	20⅞	20 13/16
N.-Am. Illin. Spoorw. Aand. .			73		
N.-Am. Illin. Obl. C. B.	7	„	89¾		

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.

Bijvoegsel bij No. 5 van de Utrechtsche Prov. en Stads-Courant.

Stedelijke Raad van Utrecht.

Zitting van Donderdag 27 December.

Voorz. Mr. *N. P. J. Kien.*

Tegenwoordig 25 leden; afwezig de HH. *van Veersen*, *Trip*, *Koene* en *Bisdom.*

Is ingekomen:

eene missive van Gedep. Staten ten geleide van een besluit tot goedkeuring van een raadsbesluit tot afkoop van een erfhuur, gaande uit het huis wijk C no. 306, — voor kennisgeving;

eene gelijke missive tot goedkeuring van het raadsbesluit tot verhuring van eenige perceelen stads grond op het Bagijne-bolwerk, — alsvoren;

een rekest van huurders van stadsgrond op het Bagijne-bolwerk, houdende verzoek, hunne erfpachten te mogen afkoopen, of wel hunne huur verlengd te zien.

De *Voorz.* zegt, dat, daar het plan betreffende het Bagijne-bolwerk nog niet rijp is, bij B. en W. het denkbeeld is opgekomen om den huur tot Mei 1862 te verlengen.

Wordt besloten dit rekest voor kennisgeving aan te nemen en het later tot een punt van overweging te maken.

Is nog ingekomen:

eene missive van Gedep. Staten houdende goedkeuring der rekening van ontvangsten en uitgaven van 1859, — voor kennisg.;

eene gelijke missive houdende goedkeuring der begrooting voor 1861, — alsvoren.

Wordt ter tafel gebragt:

eene voordragt tot verkoop van een gedeelte stads grond aan *H. Verkerk*, — ter sekretarie;

eene voordragt van drie drietallen voor de benoeming van 3 hulponderwijzers, bestaande uit:

1. *H. C. Weevers*, *J. E. v. Gorkum* en *S. Houthakker*. 2. *J. E. v. Gorkum*, *S. Houthakker* en *J. A. van der Slot*. 3. *S. Houthakker*, *J. A. van der Slot* en *P. v. Garderen.*

Wordt besloten straks tot de benoeming over te gaan.

Is ingekomen eene missive van Dr. *W. G. Brill*, houdende aanneming der benoeming tot regent van het Ambachtskinderhuis, - voor kennisgeving.

Wordt ter tafel gebragt een rapport van B. en W. betreffende het plan van de HH. *Vosmaer c. s.* tot aanbouw op Lepelenburg, welk rapport de konklusie bevat, dat B. W. zich niet met het plan vereenigen maar de voorkeur geven, aan dat van den heer *Zocher*, — ter sekretarie:

Is nog ingekomen: eene missive van kuratoren der hoogeschool betreffende het gebruik der toelage van *f* 5000 over 1860 te verleenen, en waarvan *f* 2000 voor het laboratorium en *f* 3000 voor de bibliotheek besteed zullen worden, — in handen eener komm. bestaande uit de HH. *de Jong*, *Pabst*, *Bake*, *v. d. Heuvel* en *v. Nooten*;

een voorstel van de HH. *v. d. Heuvel*, *v. Schermbeek* en *Bisdom* betreffende verandering der bestrating van de Lijnmarkt, — besloten zoo mogelijk straks de voorstellers tot toelichting van hun voorstel toe te laten;

een rekest van Jhr. *P. A. M. v. Oosthuijse van Rijckevorsel van Rijsenburg*, houdende verzoek om ontslag als lid van de plaatselijke schoolkommissie. Wordt besloten adress. onder dankbetuiging een eervol ontslag te verleenen;

een rekest van eenige gasverbruikers, — in handen van B. W.;

een rekest van de komm. van toezigt op de soldatenvereeniging *De Kameraadschap*, houdende verzoek om een lokaal in de inkwatieringskazerne weder in gebruik te mogen hebben.

Wordt door den Voorz. voorgesteld dit stuk ter sekretarie neêr te leggen.

De heer *v. Geuns* geeft in overweging, het rekest te stellen in handen van B. en W. ten einde den raad in deze te dienen van konsideratie en advies.

De heer *Bake* is voor eene onmiddelijke behandeling, daar uitstel gelijk staat met eene weigering.

De *Voorz.* zegt, dat B. en W. hebben gemeend te moeten diffikulteren op voorstel van den superintendent van inkwartiering, die te kennen heeft gegeven, dat het ten vorigen jare ongerief heeft veroorzaakt. Ook bij Spr. zijn meermalen klagten hierover ingekomen.

De heer *Bake* gelooft, dat de bezwaren niet van zooveel belang zijn als de superintendent doet voorkomen.

Met 15 stemmen tegen die der HH. *Boer*, *v. Nooten*, *v. Dielen*, *Schuurman*, *de Graaf*, *de Muralt*, *v. Geuns*, *v. Doorn*, *Karsten* en den Voorz. wordt het voorstel van den heer *Bake* aangenomen.

Is nog ingekomen een rekest van mr. *J. E. van Loenen* houdende verzoek, in aanmerking te komen voor de betrekking van sekretaris der vereenigde gods- en gasthuizen.

De heer *Pabst* heeft vernomen, dat de regenten van de vereenigde Gods- en Gasthuizen in eene niet zeer voltallige vergadering een sekretaris en rentmeester hebben benoemd uit een aantal van 13 sollicitanten, waaronder vele zeer geschikte jongelieden, behoorende tot oude Utrechtsche familiën. Spr. is van oordeel, dat de benoeming niet door regenten maar door den raad behoort te geschieden. Hij zal naar aanleiding van het ingekomen rekest voorstellen, dat de raad besluite, de regenten der Gods- en Gasthuizen te verzoeken aan de gedane benoeming geen gevolg te geven, en hun uittenoodigen, eene voordragt van twee personen in te dienen bij B. en W., opdat na er twee personen bijgevoegd te hebben, de raad uit die voordragt de benoeming kan doen. Dat aan den raad de bevoegdheid tot het doen der benoeming behoort, is volgens Spr. niet twijfelachtig. In 1853 hebben 4 raadsleden, de regtsgeleerden *v. d. Hagen v. d. Heuvel*, de baron *v. Reede v. Oudtshoorn*, de heeren *v. Dielen* en *v. Asch v. Wijck*, mannen die wel mogen genoemd worden als niet met revolutionaire denkbeelden besmet, een ontwerp-reglement voorgedragen om uitvoering te geven aan art. 147 der gemeentewet, en heeft de raad bij verordening vastgesteld, dat de leden en beambten *van het bestuur* der Gods- en Gasthuizen zullen worden benoemd door den raad uit eene *voordragt* van 4 personen, twee voor te dragen door de regenten, twee door B. en W. daarbij te voegen. Later toen er verschil was ontstaan over de benoeming der *leden*, heeft de raad de wijze van benoeming *voor de leden* van het bestuur der Gods- en Gasthuizen bij eene verordening geregeld van 28 Julij 1858. In de benoeming *van de beambten van het bestuur* is toen niets veranderd, want de verordening die de benoeming in het algemeen regelde, werd door de speciale verordening maar op een punt gewijzigd, niet ingetrokken; alzoo op grond der nog bestaande en niet ingetrokken verordening van 10 Maart 1853, zegt Spr., dat hij zijn voorstel doet.

De heer *de Jong van Beek en Donk* acht het van belang den raad niet onder den indruk te laten der akte van beschuldiging welke door den heer *Pabst* tegen het kollegie van regenten over de vereenigde gods- en gasthuizen is ingebragt. Spr. heeft de eer op dat oogenblik te zijn Voorz. van dat kollegie, en onder zijn voorzitterschap is op jl. Maandag (24 Dec.) tot de benoeming overgegaan welke thans wordt bestreden. — De heer *Hondius van den Broek* werd tot sekretaris van het kollegie benoemd. De heer *Pabst* is goed onderrigt als hij zegt dat het kollegie niet voltallig was. Er waren drie leden afwezig, waarvan twee uithoofde van ongesteldheid, de derde om huisselijke aangelegenheden. — Maar de leden waren allen eenige dagen bevorens *ad hoc* opgeroepen, en de afwezigheid van enkele leden kon dus den voortgang niet beletten. Deze grieve tegen de benoeming zal dus wel wegvallen. Eene tweede aanmerking geldt den benoemden persoon. Er waren, zegt de heer *Pabst*, 13 sollicitanten en onder hen vele te Utrecht geboren en daar te huis behoorende, terwijl de benoemde nog niet lang hier ter stede woonachtig is. Spr. weet niet of de heer *Hondius v. d. Broek* hier ter stede is geboren, maar wel dat hij misschien twintig jaren hier gewoond heeft, en thans alhier Notaris is, dat hij algemeen bekend is, en, voor zoo ver Spr. weet, de algemeene achting geniet. — Waarom dus die zinspeling op den benoemde? dit is voor den Spr. een raadsel. Als hij daarvan de oplossing wist, zou hij welligt ook de oplossing van het gedane voorstel kennen. Wat nu de zaak zelve betreft, Spr. heeft van den aanvang af beweerd, dat het kollegie de bevoegdheid had om de benoeming van den sekretaris te doen. — Hij heeft dienaangaande bij het kollegie welligt eenigen invloed gehad, en is overtuigd, dat het kollegie met het volste regt in deze heeft gehandeld. Het mag vreemd worden geacht, dat men bij deze gelegenheid voor het eerst hoort beweren, dat de benoeming van degenen, die men beambten van de gods- en gasthuizen noemt, bij den raad is. — In den loop van dit jaar toch, zijn door het kollegie benoemd de geneesheer-direkteur in het ziekenhuis, een tweede geneesheer, een heelkundige, een oekonoom. Niet in stilte, maar na openbare aankondigingen in de nieuwsbladen, waarbij kandidaten werden opgeroepen. — Dit zelfs wist de raad, want eene komm. uit dezen raad heeft die plannen van reorganisatie van het ziekenhuis onderzocht en daarover zelfs een gunstig oordeel geveld. Die geneesheeren en oekonoom zullen toch ook wel zijn, beambten in dienst der instellingen. En evenwel heeft zich geene stem tegen die benoemingen verheven. Als de verordening van 1853 op den Sekretaris van toepassing is, is zij op allen toepasselijk die het kollegie in de adm. behulpzaam zijn. Maar om zich tot den rentmeester te bepalen, is het eene bekende omstandigheid, dat in 1854, dus onder werking der verordering, de heer *v. Schermbeek* is benoemd tot rentmeester van het fonds van St. Katharijne, zonder dat eenig lid van dezen raad of iemand anders daarop aanmerking heeft gemaakt. Hoe kan nu het kollegie, dat steeds ongehinderd de benoeming deed, denken, dat de raad zich in dit geval het regt tot benoeming zou willen toekennen? Maar dat alles ter zijde latende, komt de vraag eigenlijk daarop neêr, of art. 147 der gem. w. en de daarop gegronde verordening in deze vantoepassing is. De raad heeft het regt van benoemen, *als dat regt niet aan anderen behoort.* Als het voor den heer *Pabst* ontwijfelbaar is, dat de raad het regt in deze heeft, is Spr. evenzeer overtuigd, dat het kollegie van regenten bevoegd is degenen te benoemen, die het in zijne administratie behulpzaam zijn. Dat de broederschappen van oudsher dat regt hadden, wordt door niemand tegengesproken. — In de revolutionnaire tijden van 1798 en volgende jaren heeft men hun dat regt niet benomen, want volgens een vroeger rapport, waartoe de heer *de Muralt* de historische elementen geleverd heeft, had de raad der gemeente zich slechts de *goedkeuring* der benoemingen gereserveerd. Het koninklijk besluit van 1817, hetwelk men wel eens den stichtingsbrief van den tegenwoordigen toestand heeft genoemd, zwijgt van beambten, maar draagt *de administratie* de gestichten op aan een kollegie van regenten. Dat kollegie heeft dus het regt van administratie. Wat beteekent dit anders dan dat aan hetzelve het mandaat is opgedragen, om, behoudens de verpligting tot het doen van rekening, onder zijne verantwoording, die gestichten te beheeren en te besturen. Het kollegie is dus verantwoordelijk; maar daarom moet het ook degenen kunnen kiezen, die het behulpzaam zijn in het beheer; en voor wie het dus verantwoordelijk is; daarom behoort aan het koll. het regt van benoeming; want als de raad aan hetzelve toevoegde b. v. den rentmeester, dan zoude dit in strijd zijn met het koninklijk besluit. — Dit zij voor het oogenblik genoeg om de handelwijze van het kollegie te regtvaardigen.

Wordt alsnu besloten het rekest ter sekretarie neer te leggen, en, zoo mogelijk den heer *Pabst* straks tot toelichting van zijn voorstel toe te laten.

Is nog ingekomen een rekest van agenten van policie der derde klasse, om verhooging van bezoldiging, — ter sekretarie.

Wordt ter tafel gebragt: eene voordragt tot onderhandschen verkoop van een huis in de Ridderschapsstraat, — konform.

eene voordragt betreffende het maximum van den onderstand over 1861, — konform.

Wordt alsnu overgegaan tot eenige benoemingen er worden verkozen tot leden der pl. schoolkom. de HH. Mr. *H. Waller*, Mr. *A. J. W. Farncombe Sanders*, Mr. *H. Roijaards van Scherpenzeel*, Mr. *C. W. Opzoomer*, Dr. *Gunning*, en *D. Grothe*; tot leden van het kollegie van regenten der vereenigde gods- en gasthuizen: de HH. Mr. *P. C. Walland*, Jhr. Mr. *J. L. B. de Muralt*, *H. A. v. d. Wall Bake*. Mr. *W. R. Boer*; tot leden der gezondheids-komm. de HH. Mr. *W. J. M. Bosch*, Dr. *R. v. Rees*, Mr. *P. A. Broers*, Dr. *H. J. Broers*, Dr. *Gunning*; tot hulponderwijzers: *H. C. Weevers*, *J. E. v. Gorkum* en *S. Houthakker.*

Aan de orde is de konceptovereenkomst betreffende den afstand aan het rijk van militaire gebouwen.

De heer *de Muralt* zou zich met de voordragt zeer goed kunnen vereenigen, ware het niet dat hij in de staats-courant de officieele opgaaf had gelezen van de standplaatsen der verschillende korpsen van het leger, waaruit hem is gebleken, dat aanvangende met 1 Mei 1861 de beide korpsen infanterie de stad zullen verlaten, en men hier alleen zal houden het bataillon mineurs en sapeurs en, eenigzins verminderd, een deel van het regiment veldartillerie. Toen de raad besloten heeft zich te vereenigen met het beginsel door Spr. voorgestaan, om kosteloos alle kazernen aan het rijk af te staan, is aan den minister daarvan voorloopig kennis gegeven, behoudens nadere bepalingen, die de raad zich voorbehield, om later aan zijne goedkeuring te onderwerpen. Reeds in het rapport door Spr. zelven opgesteld heeft hij gewezen op het wenschelijke, dat, indien tot zoodanigen afstand mogt worden besloten, ook van den anderen kant de stad eenige zekerheid moest erlangen, dat voortdurend hier een voldoend garnizoen van die gebouwen zou gebruik maken. Men heeft daarbij vooral op het oog gehad de Willems-kazerne, en de komm. van regtskundig onderzoek, die het kontrakt ontworpen heeft, heeft daaraan ook gedacht, bij de redaktie van artikel 2, waarbij bepaald wordt dat de gebouwen zullen worden gebezigd voor inwoning, voor huisvesting van troepen, en niet, gelijk nu grootendeels geschiedt, voor magazijnen en werkplaatsen. De stad zou anders niet die voordeelen ontvangen, die andere steden van een garnizoen genieten en waarom de raad zich bereid heeft verklaard, om het gebruik der kazernen af te staan, zonder daaraan eenige bezwarende voorwaarde te verbinden. De Willemskazerne is over het geheel ingerigt voor 2600 man, en nu moet men vreezen, dat de minister van oorlog alleen de mineurs hier in garnizoen latende, de overige deelen van het gebouw zal doen bezigen voor werkplaatsen en andere doeleinden, waarvoor de afstand der kazernen niet geschiedt. Spr. acht het daarom wenschelijk, in nader overleg met den minister te treden, alvorens men deze overeenkomst definitief aanneme.

De *Voorz.* meent ook, dat de overeenkomst tot stand gebragt is voornamelijk met het doel, dat de gebouwen tot kazernering zullen dienen. Had dit niet plaats, dan zouden de indirekte voordeelen, die men voor de stad verwacht, zich niet opdoen. Spr. heeft het ook met eenige verwondering gezien, dat slechts een gering aantal troepen in die gebouwen zal gehuisvest worden. Spr. zou echter in overweging geven, B. en W. te magtigen, het kontrakt te sluiten, maar bij de mededeeling daarvan den minister nog opmerkzaam te maken op art. 2 in verband met de voorgenomen regeling der garnizoenen, en hem voor te houden, dat alleen met het oog op art. 2 die overeenkomst met hem wordt aangegaan.

De heer *v. Lier* heeft, als lid der komm. voor regtskundig onderzoek, gelegenheid gehad, de zaak nauwkeurig te onderzoeken, waardoor hij de overtuiging heeft erlangd, dat bij het kontrakt, zoo als het daar ligt, de belangen der stad zeer goed behartigd worden. Spr. erkent, dat, werd het garnizoen verminderd, het offer door de stad te brengen, te groot zou zijn; de stad toch heeft met die onverpligte aanzienlijke opoffering voorzeker geene schade beoogd. Van den anderen kant moet echter niet uit 't oog verloren worden, dat de raad eenmaal, na rijpe overweging, het besluit heeft genomen, en zou het geene houding hebben, op grond eener, welligt te ver gedrevene vrees van garnizoensvermindering, het genomen besluit niet uit te voeren. Spr. kan zich echter volkomen met het voorstel des Voorz. vereenigen, terwijl hij zich vleit, dat zulks wel aan de verwachting zal beantwoorden.

De heer *Boer* gelooft, dat de vergadering den heer *de Muralt* dank verschuldigd is, dat hij op de vermelde garnizoensverandering gewezen heeft. De zaak toch heeft daardoor wel eenigzins een ander aanzien gekregen. De heer *v. Lier* heeft daar zoo even te regt gezegd, dat, toen de raad de onderhandelingen begon, hij in de overtuiging was, dat, daar de stad zoo groote, onverpligte opofferingen bragt, de toestand met betrekking tot het cijfer van het garnizoen niet ongunstiger zou worden. Noch in gevoerde onderhandelingen, noch in het thans aanhangig koncept-kontrakt zijn er echter waarborgen opgenomen, om den raad te verzekeren, dat het garnizoen altijd op dezelfde sterkte zal blijven. Dit is ook niet wel mogelijk, maar het is daarom juist een van de hoofdbezwaren tegen dergelijke overeenkomsten die er Spr. steeds minder mede ingenomen deden zijn. Onder één minister toch kon dergelijke overeenkomst geheel in den geest van den raad worden nageleefd, terwijl daaraan een veel onereuser aanzien voor de stad kan gegeven worden. Hier heeft men echter te letten op eene verklaring van den minister, met wien de onderhandelingen aangevangen zijn; met wien de raad nog niet eens een kontrakt gesloten heeft; en die nu reeds de stad in een veel ongunstiger positie wil plaatsen, dan waarin zij zich bevond bij den aanvang der onderhandeling. Dit maakt de zaak inderdaad veel minder aannemelijk. Het denkbeeld van den Voorz. komt Spr. dan ook op zich zelf niet verwerpelijk voor, maar welke waarborg geeft het, indien het bedoelde plan van garnizoensverandering reeds vaststaat? Spr. zou daarom liever wenschen, dat, voor men in deze tot een besluit kome, men zich eerst tot den minister wende om nadere, officiële inlichtingen nopens de bewuste veranderingen van garnizoen; en of werkelijk daarbij het plan bestaat, die ten nadeele van deze stad te doen plaats hebben. Spr. stelt dus voor, het nemen van een besluit nopens het conceptkontrakt uit te stellen, tot B. en W. nader van den minister hebben vernomen, welk uitzigt op verandering of vermindering van garnizoenen voor de stad Utrecht bestaat. Naar zijne meening toch, zoude de zekerheid eener aanzienlijke vermindering van garnizoen, het aangaan dezer overeenkomst bezwarend kunnen doen worden, en dit mag in het belang der burgerij niet worden uit het oog verloren.

De *Voorz.* zegt, dat zijn voorstel niet is, dat de raad het kontrakt sluite, maar er genoegen mede neme en B. en W. magtige, om op die voorwaarden een kontrakt aan te gaan, doch bij de mededeeling daarvan den minister op de uitvoering opmerkzaam te maken.

De heer *Schuurman* meent, dat ook de bijvoeging niet bevorderlijk zal zijn aan hetgeen men verlangt, namenlijk, een bestendig groot garnizoen. Spr. gelooft dat de Min. van oorlog geene toezegging kan doen, daar de troepen-verlegging van omstandigheden moet afhangen; het al dan niet afstaan der kazerne zal daarop van geen invloed zijn. Spr. vraagt echter, of het niet beter ware het kontrakt voor een bepaalden tijd, b. v. 20 jaren aan te gaan: mogt het dan later blijken, dat niet van al de gebouwen gebruik wierd gemaakt, dan zouden enkele gebouwen tot andere einden kunnen worden gebezigd.

De heer *v. Boetzelaer* heeft dezelfde bedenking. Spr. wenscht een bepaalden tijd te zien aangenomen. dan kon men ook later zien, of misschien wijziging of verduidelijking noodig ware.

De *Voorz.* weet niet of de minister daartoe genegen zou zijn. Maar bovendien als men de gebouwen bv. voor 8 of 10 jaren afstaat en men heeft eens geen garnizoen, dan moet men ze toch al dien tijd missen.

De heer *de Muralt* merkt aan, dat de minister van oorlog voortaan als het ware eene soort van eigendomsregt over die gebouwen wil hebben en zich dus niet aan eene tijdsbepaling zal onderwerpen. De raad dient echter nog eenige maatregelen te nemen om zich te verzekeren, dat die gebouwen voortdurend door een genoegzaam getal personen zullen zijn bezet en niet zoo als nu reeds moet worden voorzien dat met de Willemskazerne het geval zal zijn, of gedeeltelijk ledig zullen blijven, of voor werkplaatsen en magazijnen, zonder voordeel voor de stad, zullen worden ingerigt. Spr. gelooft, dat men daarom goed zou doen, het voorstel van den heer *Boer* aan te nemen.

De heer *Schuurman* zegt, dat het toevallig is, dat nog voor het sluiten van het kontrakt de vermindering van troepen bekend is; dit had na drie maanden evenzeer het geval kunnen zijn; wordt die thans minder, het kan later meer zijn, het zal eb en vloed blijven en zeker niet het minst, indien de minister over de gelegenheden tot plaatsing van troepen kan beschikken. Al ware het, dat op dit oogenblik alle de troepen wierden verwijderd, dan zoude de stad zeker van de voordeelen verstoken zijn, maar ook van het kostbare onderhoud der gebouwen bevrijd blijven, bij een klein of groot garnizoen blijven de kosten van onderhoud voor rekening van het rijk.

De *Voorz.* gelooft, dat als men den minister zegt, dat men strikt de hand zal houden aan art. 2, men verder zal komen, dan als men de zaak weer uitstelt.

De heer *v. Lier* merkt op, dat eene tijdsbepaling ook niet in de bedoeling van den raad heeft gelegen. Ook zou al ligt het denkbeeld ontstaan, dat de raad, door telkens nieuwe voorwaarden te stellen, zich van de zaak zou willen afmaken. Mogt tegen alle verwachting, van de zijde van het goevernement het kontrakt niet behoorlijk worden nageleefd, dan is men op grond hiervan, bevoegd en geregtigd, de ontbinding der overeenkomst in regten te vragen.

Met 13 stemmen tegen die der HH. *Metelerkamp*, *Boer*, *v. d. Heuvel*, *v. Hengelaar*, *v. Nooten*, *Bosch*, *de Graaf*, *de Muralt*, *v. Schermbeek*, *Ram* en *Pabst* wordt het voorstel van den heer *Boer* verworpen, waarna wordt aangenomen het voorstel van den Voorz. dat de raad de overeenkomst goedkeure met magtiging aan B. en W., om den minister van oorlog op de bedenkingen in deze vergadering gemaakt en het bepaalde bij art. 2 opmerkzaam te maken.

Aan de orde is alsnu het adres van de komm. van toezigt over de soldatenvereeniging *De Kameraadschap.*

De *Voorz.* laat lezing doen van het rapport van den superintendent, en zegt daarna, dat het eene mindere aangename houding heeft, dat men het euvel duidt, als dat wat slechts voor eens om eene proef te nemen werd toegestaan, later moet geweigerd worden.

De heer *de Muralt* is tegen het verzoek, niet alleen naar aanleiding van het rapport van den superintendent aan B. en W., maar ook naar aanleiding der opmerkingen door hem zelven gemaakt gedurende de 7 maanden, dat hij met de waarneming der betrekking van superintendent belast was. Spr. betreurde het reeds bij den aanvang, toen hij met de inrigting van het militair logement meer van nabij bekend werd, dat men niet dadelijk de aanvraag der kommissie in 1859 geweigerd had. Men meende toen echter ook, dat het slechts eene proef zou zijn en dat wanneer die gelukte, een volgend jaar elders eene gelegenheid zou gezocht worden. In de instruktie van den koncierge staat, dat het verboden is iemand in de kazerne toe te laten die daarin niet in kwartier is, en toen Spr. kort na zijn optreden als superintendent, daarin op een avond onderscheidene manschappen zag in en uitloopen meende hij eerst dat die daar in kwatier waren, en toen hij inspektie wilde doen, vernam hij dat er niemand in kwartier was, maar de koncierge verzekerde hem dat al die manschappen, als leden der soldatenvereeniging, den toegang daarin hadden; al dadelijk voelde Spr., dat zulks eigenlijk niet bestaanbaar was met het strenge verbod om in het gebouw geen vreemden toe te laten, en dat de koncierge of beambten dientengevolge dan ook bij de minste ongeregeldheid de schuld daarvan zouden kunnen werpen op de vrijheid aan zoo velen gegeven om ongestoord in het gebouw in en uit te mogen loopen; daaruit konden ook moeijelijkheden ontstaan in geval van inkwartiering, alswanneer onderscheidene zalen geopend blijven, naarmate er meer of minder manschappen zijn, en de koncierge met de verantwoordelijkheid belast, al ligt zich daarvan zou kunnen trachten te ontslaan, door de onmogelijkheid waarin hij zich bevindt om zijn instruktie na te leven. Die instruktie toch bleef onveranderd, maar de raad had een besluit genomen waardoor een harer meest essentiële bepalingen werd te niet gedaan. Dat bezwaar zou niet hebben bestaan, wanneer men aan de vereeniging even als aan *Olympia* en aan de administratie de veldartillerie een lokaal met een afzonderlijken toegang ten gebruike had kunnen geven. De afstand eener zaal aan *Olympia* heeft echter ten gevolge gehad, dat de daarin aanwezige kribben en meubelen in de overige lokalen moesten worden gebragt, en toen ook twee zalen aan de Vereeniging werden gegeven, moesten die voorwerpen op andere plaatsen worden geborgen; Spr. heeft de matrassen opgestapeld gezien tot tegen den zolder of het gewelf, zij zijn daar gedurende maanden verbleven en konden niet worden gelucht; het hout van de uiteengebroken kribben heeft zich gedurende dien tijd vertrokken, oude kribben lijden op zich zelf reeds veel door het uit- en in elkaar slaan, om niet te gewagen van al hetgeen de voorwerpen door andere oorzaken als vochtigheid, lekkage als anderzins hebben geleden. De schade daaraan is wel zoo groot niet, maar al wilde men die vergoeden, zij is niet te berekenen, daar het eene langzaam werkende schade is; doch dit zou voor Spr. nog geen reden zijn om het verzoek niet in te willigen, maar het groot bezwaar voor hem is, dat men er dan bij al dat in- en uitloopen niet meester, niet vrij meer is. Spr. zou ook gaarne mede werken ter bevordering van zoodanige inrigting, als door velen is geprezen, maar niet tot nadeel der stad. Daarbij komt, dat hij als waarnemend superintendent van kazernering, bij eene inspektie in de Willems-kazerne met bevreemding gezien heeft, dat in de Willems-kazerne eene zaal is, die bestemd tot wapenkamer voor het depot van het 1. reg. infanterie, alleen gebezigd werd om bij ongunstig weder de rekruten in te laten exerceren, en uitmuntend geschikt is voor eene vereenigings-zaal; deze zaal echter is voor eenige weken aan het bat. mineurs afgestaan, maar Spr. vertrouwt dat het, bij de belangstelling ook van hooger hand, blijkens het adres, aan de instelling gegeven, niet veel moeite zal kosten om eene der ruime zalen in de Willems-kazerne, die thans in strijd met de reglementen, als werkplaats voor de mineurs dienen, te doen ontruimen en voor de vereeniging in te rigten, waarvoor zij zoo zeer geschikt zijn.

De heer *v. Boetzelaer* zegt, dat de zaak zich oplost in de vraag, of de stad zich eenige opoffering wil getroosten ten gunste van het garnizoen. Spr. had niet verwacht dat eene vergunning, welke verleden jaar met eenparigheid van stemmen door dezen raad is gegeven, zoo spoedig bezwaar zoude ontmoet hebben, vooral nadat hij kennis heeft genomen van de bedenkingen, welke er tegen in gebragt zijn, welke hij bekennen moet, dat in zijne oogen, niet zwaar wegen.

De heer *Bake* meent dat men aan het bezwaar dat door gebrek aan ruimte de kribben verplaatst moeten worden te gemoet zou kunnen komen door die kribben iets digter bij elkander te plaatsen. Spr.'s overtuiging is dat de sneeuw op dien zolder niet doordringt. Spr. erkent echter, dat het niet vrij zijn, het geen meester zijn in eigen huis, zwaar weegt, en heeft daarom nu meer bezwaar tegen de zaak dan vroeger. Hij zal echter van de verdere diskussien het *vóór* of *tegen* uitbrengen zijner stem doen afhangen.

De heer *Jongeneel* gelooft dat B. en W. den legalen weg zijn gegaan om het advies van den superintendent in te winnen; maar Spr. mag het niet ontveinzen dat hij verbaasd is over de onbeduidendheid en zwakheid der gronden door dien ambtenaar aangevoerd om de vergunning niet te geven. Wat toch wordt door den superintendent beweerd: de fournitures slijten door dat gedurig wegbergen. Maar zijn er fournitures door bedorven? dit gelooft Spr. niet. De kribben lijden door het gedurig verplaatsen; maar als dit zoo is, dan dreigt de zamenstelling der kribben niet. — Wanneer nu evenwel de superintendent hiermede zijn rapport gesloten had, dan zou men er alleen van kunnen getuigen dat het een zeer mager rapport was, maar nu komt er een totale armoede van argumenten, als: dat de kagchel rood heeft gestaan bij het verlaten der societeit; er behoort inderdaad spitsvindigheid toe om zulk een argument te vinden. Er is geen order te bewaren; dit laatste nu zal volgens Spr. van den raad afhangen in de voorwaarden welke hij stelt. Eindelijk meent de superintendent dat de kazerne zelve schoone zalen aanbiedt tot het houden van een societeit; dit laatste oordeel is volgens Spr. overbodig, want hierover wordt de meening van den betrokken ambtenaar niet gevraagd; maar toch, zegt Spr. al is dit zoo, eene societeit verlangt de soldaat op een andere plaats dan in de kaserne, waar hij dag en nacht als opgesloten is, dat gebouw dat voor hem iets kils heeft; moet hij daar nog voor zijn genoegen zijn societeit houden? is dit denkbaar, is dit gegrepen uit het leven van den krijgsman? Maar al waren al de aangevoerde gronden van kracht, dan nog moet Spr. vragen: wat wint men er bij? Bevoegde beoordeelaars, officieren welken het ernst is met de ontwikkeling van den soldaat, verzekeren het ons, dat het zoo gunstig werkt, zoowel zedelijk als voor bevordering der kameraderie. Zet dit weegt zwaarder dan al de aangevoerde argumenten; en dit eene zegt Spr. nog; men moet het den militair in de stad zoo aangenaam mogelijk maken, want ook hij geeft leven en beweging en bevordert den bloei van velen. Daarom wenscht Spr., dat de raad de vergunning op nieuw geve en zal omschrijven dat die societeit weder in het gebouw der kazernering voor dezen winter mag worden gehouden.

Vervolg in de Courant.

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.